

Parlement & Wetenschap

Wetenschapstoets Seksuele gerichtheid

Presentatie voor de Vaste commissie voor Binnenlandse Zaken

Laura van Oploo en Marloes van Noorloos

16 mei 2024

Tweede Kamer
DER STATEN-GENERAAL

KNAW

Universiteiten
van Nederland }

TNO

NEDERLANDSE FEDERATIE VAN
UNIVERSITAIR MEDISCHE CENTRA

Programma

1. Introductie: wat is een wetenschapstoets?	Rapporteur
2. Introductie wetenschappers	Wetenschappers
3. Toelichting wetenschapspectief	Wetenschappers
4. Conclusies en aanbevelingen	Wetenschappers
5. Discussie	Allen

Artikel 3.1 van de Comptabiliteitswet 2016

“Voorstellen, voornemens en toezeggingen bevatten een toelichting waarin wordt ingegaan op:

- a. de doelstellingen, de doeltreffendheid en de doelmatigheid die worden nagestreefd;*
- b. de beleidsinstrumenten die worden ingezet;*
- c. de financiële gevolgen voor het Rijk en, waar mogelijk, de financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren.”*

Wetenschapstoets van voorgenomen beleid

- Artikel 3.1 van de Comptabiliteitswet 2016 verplicht de regering om wets- en beleidsvoorstellen goed te onderbouwen
- Kamercommissies kunnen de hulp van wetenschappers vragen bij de beoordeling van deze onderbouwing
- In 2020 is (pilotfase) een standaardformulier ontwikkeld voor deze wetenschapstoets
- In 2021 is de toets geëvalueerd (Vaste commissie voor de Rijksuitgaven) en het instrument geformaliseerd

Standaardformulier met acht vragen

- **Feitelijk:**
staat de vereiste informatie in het voorstel?
- **Wetenschap:**
Welke inzichten en suggesties heeft de wetenschap?

Wetenschapstoets Seksuele gerichtheid

- Laura van Oploo, universitair docent straf- en strafprocesrecht, Tilburg University
- Marloes van Noorloos, universitair hoofddocent straf- en strafprocesrecht, Universiteit Leiden

Observaties

- Algemene indruk:
 - Voorstel 'seksuele gerichtheid' goed onderbouwd en bevordert consistentie
 - Voorstel 'gender' adresseert belangrijk maatschappelijk probleem, maar enkele aandachtspunten om formulering en onderbouwing te versterken
- Belangrijkste observaties:
 1. Doel is bescherming LHBTIQ+, 'ongemerkt' effect is dat groepsbelediging van vrouwen en mannen strafbaar wordt
 2. Gender: nog vrij summiere onderbouwing 'pressing social need' voor beperking uitingsvrijheid (art. 10 EVRM)
 3. Seksuele gerichtheid: oplossing voor overinclusie (1(4) AWGB) problematisch

Aanbevelingen

- **Belangrijkste aanbevelingen:**
 1. Motiveer de uitbreiding van art. 137c Sr met groepsbelediging van vrouwen en mannen en onderbouw de noodzaak.
 2. Gender: versterk onderbouwing van hoe juist deze strafrechtelijke delicten kunnen bijdragen aan het bestrijden van marginalisering op grond van genderexpressie, genderidentiteit en geslachtskenmerken, en ga daarbij uitgebreider in op de uitingsvrijheid en de verwachting t.a.v. vervolging.
 3. Vind een andere oplossing voor overinclusie (seksuele gerichtheid: voorstel art. 1(4) Awgb) die niet het nadeel van stereotypering kent.
- **Voorbeelden ter illustratie:**
 - Openbaar Ministerie, 'Uitingen over vrouwen tijdens diner Amsterdams Studenten Corps niet strafbaar', 2 augustus 2023

Vragenronde